

Förbättra villkoren för snabbväxande bolag i EU

Dagens Industri den 29 oktober 2024

EU står inför en produktivetskris som hotar välståndet för dess medborgare. En låg tillväxt innebär att löneökningar och förbättrad levnadsstandard blir svårare att uppnå framöver. Den genomsnittliga EU-medborgaren riskerar att få minskad köpkraft, samtidigt som det blir högre arbetslöshet och ökad social oro.

Produktivetskrisen behöver mötas på flera sätt. Men en viktig del är att förbättra villkoren för innovativt entreprenörskap på europeisk nivå. Tagna var för sig är EU- länderna inte tillräckligt starka för att kunna tävla med globala stormakter som USA och Kina.

I Mario Draghis omtalade rapport om EU:s konkurrenskraft nämns att europeiska företag kunde vinna på mer harmoniserade regler kring registrering, investeringsprocesser, personaloptioner, beskattning och konkursförfaranden. Just detta är något som flera framgångsrika internationella företag – som Supercell, DeepL, Wise, Atomico och Sequoia – tidigare i veckan lyfte fram genom att underteckna ett upprop om en gemensam företagsform: "EU inc". Bakom uppropet ligger en grupp grundare och finansiärer av europeiska startupbolag.

En enhetlig aktiebolagsstruktur inom EU, med tydliga regler för att underlätta för snabbväxande företag att växa över landsgränserna, är en ambitiös, uppseendeväckande, och konkret lösning värd att tas på allvar. Den kunde hjälpa till att vända utvecklingen och stärka regionens långsiktiga tillväxt och konkurrenskraft.

Orsaken är att EU fortfarande är starkt fragmenterat när det gäller regelverk och marknadstillgång. Där amerikanska företag kan växa fritt över delstatsgränser på vägen mot global dominans, möter europeiska bolag byråkratiska barriärer när de ska expandera inom EU. För dem ökar kostnaderna för juridisk rådgivning, lokalanpassning och skatterådgivning kraftigt när de går över landsgränser. Detta försvårar för bolag att dra nytta av stordriftsfördelar och nätverkseffekter som kan krävas för att de skall bli globalt konkurrenskraftiga och kunna hävda sig mot amerikanska och kinesiska jättar.

En harmonisering av regelverket inom EU är något som speciellt Sverige kunde vinna på. Sverige är redan bland världens ledande inom innovation och har flera toppuniversitet, liksom globala internationella bolag som satsar mycket på forskning och utveckling. Dessa är ofta källor till nystartade ambitiösa företag. Dessutom har Sverige många små och medelstora företag som kunde expandera internationellt. Med mer standardiserade regler på EU nivå kunde dessa företag lättare skala upp och därmed bidra till ökad tillväxt i den svenska ekonomin.

Detta skulle även göra Sverige till en mer attraktiv plats för internationella talanger och investeringar. Det kunde locka utländska entreprenörer att etablera sig här som en port in till hela EU, liksom öka möjligheterna för svenska företag att attrahera internationellt riskkapital.

Just tillgången till utländskt riskkapital är ofta centralt för internationell expansion. I en ny forskningsrapport har jag, tillsammans med forskare från Oxford University och Indiana University, studerat utländskt riskkapital i Sverige. Vi visar att svenska företag som mottar riskkapital från amerikanska riskkapitalister växer snabbare och expanderar utomlands i större utsträckning än företag som mottar andra typer av riskkapitalinvesteringar.

Införandet av en gemensam företagsform skulle också stödja digitalisering inom EU. Förslaget kunde integreras med digitaliserade processer för företagsetablering och skattehantering, vilket förenklar administrationen och sänker kostnaderna. Sverige, som redan är ledande på detta område, kan spela en nyckelroll i att driva på utvecklingen inom resten av EU.

Man kan argumentera för att EU redan har verktyg för att harmonisera den inre marknaden och att ett nytt regelverk riskerar att skapa mer byråkrati snarare än att lösa problemen. Men en ny företagsform skulle inte ersätta nationella regler utan fungera som ett komplement – en frivillig, europeisk företagsform för dem som vill växa snabbare och utnyttja den inre marknadens fulla potential. Om EU ska kunna konkurrera med USA och Kina som en global innovationsmotor krävs åtgärder nu. Den nya EU-kommissionen som ska tillträda i december har en unik möjlighet att lyfta en harmonisering av regelverket inom EU som en del av sin agenda.

Svenska politiker kan här spela en central roll i att forma ett mer konkurrenskraftigt och sammanhållet Europa genom att arbeta för att en enhetlig europeisk bolagsform utreds på EU nivå.

Joacim Tåg